

Klimato kaitos programa

Programme for Climate Change

Lina ČEIČYTĖ¹, Emilija ŠAULYTĖ¹, Judita LIUKAITYTĖ-KUKIENĖ¹

¹Aplinkos ministerija, Klimato politikos grupė, lina.ceicyte@am.lt, emilija.saulyte@am.lt, judita.liukaityte@gf.vu.lt

¹Ministry of Environment of the Republic of Lithuania, lina.ceicyte@am.lt, emilija.saulyte@am.lt, judita.liukaityte@gf.vu.lt

DOI: <https://doi.org/10.15388/Klimatokaita.2020.61>

2009 m. liepos 7 d. priimtas Lietuvos Respublikos klimato kaitos finansinių instrumentų įstatymas, kurio trečiajame skirsnyje reglamentuojama prekyba apyvartiniais taršos leidimais (ATL) ir Kioto vienetais, tarp jų ir nustatytosios normos vienetais (NNV). Siekiant sukurti atskirą programą už taršos leidimų pardavimus gautoms lėšoms rinkti ir klimato kaitos padarinių švelninimo projektams finansuoti, šio įstatymo 10 straipsniu įsteigta Klimato kaitos specialioji programa (KKSP).

Įgyvendinant Lietuvos Respublikos klimato kaitos valdymo finansinių instrumentų įstatymo Nr. XI-329 2, 9, 10 straipsnių ir 1, 2 priedų pakeitimo įstatymą, Klimato kaitos specialioji programa nuo 2019 m. sausio 1 d. vadinasi Klimato kaitos programa.

Į Klimato kaitos programos sąskaitą patenka lėšos, gautos už perleistus nustatytosios normos vienetus ir parduotus apyvartinius taršos leidimus per bendrąją Europos Sąjungos aukcionų platformą, taip pat fizinių ir juridinių asmenų savanoriškos lėšos ir surinktos ekonominės baudos.

Administruoti Klimato kaitos programos lėšas Lietuvos Respublikos Vyriausybė įgaliojo Aplinkos ministerijai.

Klimato kaitos programos lėšos naudojamos šioms sritims:

- lėšos skiriamos energijos vartojimo ir efektyvumo didinimo projektams (pvz., pastatų modernizavimui);
- programos lėšos skiriamos atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo skatinimo ir aplinkai palankių technologijų diegimo projektams (pvz., biokuro katilų įrengimui ar saulės jėgainių įrengimui);
- vystomojo bendradarbiavimo projektų įgyvendinimui besivystančiose šalyse, perduodant Lietuvos technologijas ir patirtį (pvz., saulės elektrinės Gruzijoje (Sakartvele), Malyje, Malaizijoje);
- visuomenės informavimui ir švietimui, mokslo tiriamiesiems darbams, veiklos vykdytojų ir kitų asmenų konsultavimui ir mokymui;
- miškų atkūrimui ir įveisimui; informavimui, švietimui ir konsultavimui aktualiaisiais klimato kaitos klausimais; prisitaikymo prie klimato kaitos pokyčių (angl. *adaptation*) ir klimato kaitos padarinių švelninimo (angl. *mitigation*) priemonių įgyvendinimui; Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos įgyvendinimo priemonių plano vykdymui; Programos lėšų administravimui ir Šiltnamio efektą sukeliančio dujų registro tvarkymo finansavimui; kitoms klimato kaitos politikos veiksmingo valdymo priemonėms.